Työ- ja elinkeinoministeriö NEUVOSTORAPORTTI TEM2018-00356

EOS Tuokko Katja(TEM) 15.06.2018

Asia
Energianeuvosto 11.6., Luxemburg

Kokous
Liikenne-, televiestintä- ja energianeuvosto 11.06.2018

Energianeuvostossa ministerit löysivät yleisnäkemyksen ACER-asetukseen, joka on viimeinen puhtaan energian paketin lainsäädäntöaloitteista, jossa neuvoston yhteistä kantaa ei ollut vielä saavutettu.

AOB-kohtana energianeuvostossa käytiin yleiskeskustelu puhtaan energian paketista PJ:n antaman tilannekatsauksen pohjalta. Julkisen keskustelun jälkeen ministereiden työlounaalla keskusteltiin samasta kokonaisuudesta. Jäsenvaltioiden kannoissa oli runsaasti eroavaisuuksia etenkin energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian tavoitetasojen suhteen. Seuraava trilogi käydään EED:ssä ja RED2:ssa 13.6. ja hallintomallissa 19.6.

KOM kuvasi energiaulkosuhteiden kehitystä jäsenvaltioille jaetun dokumentin pohjalta. KOM keskittyi kuvaamaan etenkin Iranin tilannetta, jossa on runsaasti haasteita sekä positiivista kehitystä Egyptissä. Energiaulkosuhteissa keskusteltiin kaasumarkkinadirektiivin muutosehdotuksesta. Osa jäsenvaltioista huomioi, että direktiivin käsittelyssä tulee edetä kun taas toiset jäsenvaltiot katsoivat, ettei esitystä tule kiirehtiä poliittiselle tasolle.

Tuleva puheenjohtajamaa AT kuvasi pj-kautensa prioriteetteja energia-asioissa. AT jatkaa BG:n työtä puhtaan energian paketin parissa ja keskittyy etenkin sähkön sisämarkkinoihin.

ACER-asetus

Energianeuvostossa PJ pyrki löytämään yleisnäkemyksen ACER-asetukseen, joka on viimeinen Puhtaan energian paketin lainsäädäntöaloitteista, jossa neuvoston yhteistä kantaa ei ole vielä saavutettu. PJ kannusti jäsenvaltioita sopuun ja uskoi, ettei coreper-käsittelylle enää ole tarvetta. Myös KOM oli luottavainen, että yleisnäkemys syntyy ja neuvotteluissa voidaan edetä trilogivaiheeseen.

LV huomautti, että nykyinen esitys yleisnäkemykseksi ei ole optimaalinen. ACER:n johtajalla tulisi olla valta harkita sääntelyneuvoston muutosehdotuksia,

niin että halutessaan johtaja voisi hylätä sääntelyneuvoston ehdottamat muutokset ja tuoda takaisin pöydälle alkuperäisen ehdotuksensa. Tätä ajatusta tukivat DK, CZ, BE, PT, SL, AT, FI. Kaikki maat kuitenkin painottivat, että vaikka tekstissä olisi parannettavaa, ne ovat valmiita hyväksytään nykyisen yleisnäkemystekstin. LT huomioi, että tulevissa komikantaneuvotteluissa EP:n kanssa on mahdollisuus vielä tältä osin parantaa tekstiä. DE ministeri sanoi, että tarkoituksena ei ole ollut heikentää ACER:n johtajan asemaa, joten tämä voidaan vielä korjata tulevissa trilogineuvotteluissa. KOM katsoi myös, että tekstiä voi pyrkiä selkeyttämään tältä osin kolmikantaneuvotteluissa.

PJ summasi keskustelua ja totesi, että neuvosto hyväksyi yleisnäkemyksen.

Muut asiat

Puhtaan energian paketti, tilannekatsaus

AOB-kohtana energianeuvostossa käytiin yleiskeskustelu Puhtaan energian paketista PJ:n antaman tilannekatsauksen pohjalta. Julkisen keskustelun jälkeen ministereiden työlounaalla keskusteltiin samasta kokonaisuudesta.

PJ kannusti jäsenmaita indikoimaan maksimijoustavuutensa EP:tä kohtaan RED2, EED:ssä sekä hallintomallissa. Jokaisesta esityksestä on edessä kesäkuussa PJ:n mukaan viimeiset kolmikantaneuvottelut. KOM summasi neuvottelutilannetta seuraavasti: EED.stä teknisissä asioissa on saatu sopu ja lähellä sopua ollaan kokonaistavoitteen kunnianhimon sekä art. 7 suhteen. RED2:ssa avoinna ovat ainakin kokonaistavoite, kaavan käyttö, liikenne ja palmuöljy sekä tukijärjestelmien avaaminen.

35% EED ja RED2 tavoitteiden puolesta puhuivat LU ja SE. PT kannatti 35%:a uusiutuvan energian osalta. FR näki, että kompromissi voi olla 33% EED:ssä ja RED2:ssa 32%. NL:lle 33% sekä EED:ssä että RED2:ssa käy, mutta joustoja tarvitaan. Uusi ES ministeri totesi ES:n olevan lähempänä EP:n kantoja kuin neuvoston yleisnäkemystä. Samoin IT vaati kunnianhimoa. LT, FI, DK indikoivat olevansa valmiista korkeampaan kunnianhimoon. EE (+DK) katsoi, että jos kunnianhimo nousee, myös joustoelementtejä tulee olla jäsenmaille riittävästi käytettävissä. BE halusi pitää kiinni ohjeellisesta 30% energiatehokkuustavoitteesta. DE vaati joustoa EP:ltä ja näki että neuvosto on jo tehnyt kompromisseja (+UK). AT näki, että joustoa tarvitaan kaikilta osapuolilta. RO, LV ja SI totesivat, ettei joustoa ole.

Visegrad-maat käyttivät yhteisen puheenvuoron, jonka viesti oli, että GA:n mukaiset tavoitteet ovat jo itsessään kunnianhimoisia. Ratkaisu linkittyy Visegrad-maiden näkökulmasta myös MFF-neuvotteluihin ja siihen kuinka paljon rahoitusta toimille tulee olemaan käytettävissä. SK:lla on RED2-tavoitteessa joustoa 30%:iin.

LT, FI, BE, NL, HU, CZ, SK, PL painottivat EED:n tavoitteen ohjeellisen luonteen tärkeyttä. LT painotti, että liikennettä ei tule ottaa mukaan EED:n 7 artiklaan kun taas IE:lle liikenteen sisällyttäminen EED:hen on tärkeää. IE (+BE, SI, SK) halusi pitää kiinni GA:han kirjatusta luonnossuunnitelmien aikataulusta eikä ollut valmis joustamaan.

IE ei nähnyt tarvetta sitovalle kunnianhimon vajeen täyttämisen mekanismille energiatehokkuudessa. HR painotti puheenvuorossa kaavan ohjeellisen luonteen tärkeyttä ja MT ja CY kansallisia olosuhteita. MT kiitti komissiota ”Clean Energy for EU Islands” sihteeristön perustamisesta. PT näki, että GA:n mukaisesta varhaisten toimien määritelmästä tulee pitää kiinni. ES, PT, GR painottivat energiaköyhyyden huomioonottamista. Tilastollisen tiedon vaihtoa piti tärkeänä LT.

KOM pahoitteli puheenvuorossaan, että moni jäsenvaltio näkee energiakäänteen taakkana eikä mahdollisuutena. PJ päätti keskustelun todeten, että neuvosto on huomioinut PJ:n tilannekatsauksen.

Energiaulkosuhteet

KOM kuvasi energiaulkosuhteissa kehitystä jäsenvaltioille jaetun dokumentin pohjalta. KOM keskittyi kuvaamaan etenkin Iranin tilannetta, jossa on runsaasti haasteita sekä positiivista kehitystä Egyptissä. Komissaari Arias Canete kertoi vierailustaan Iranissa toukokuussa. Vierailu ajoittui aikaan, jolloin USA:n oli tehnyt päätöksen vetäytyä ydinsopimuksesta. Komissaari kuvasi tapaamisiaan Iranin politiikkojen ja virkamiesten kanssa. Lisäksi KOM kuvasi EU:n tukea Egyptille energiasektorin modernisoinnissa ja painotti Egyptin tärkeyttä EU:lle kumppanina energiaturvallisuudessa. Usea jäsenvaltio kiitti komissiota erityisesti Iran-työstä.

Energiaulkosuhteissa keskusteltiin kaasumarkkinadirektiivin muutosehdotuksesta. Osa jäsenvaltioista huomioi, että direktiivin käsittelyssä tulee edetä. Eräät maat näkivät, että tekniset seikat on käsitelty ja esitys on valmis vietäväksi coreperiin. Osa jäsenvaltioista taas katsoi, että kaasumarkkinadirektiivin muutosehdotusta ei tule kiirehtiä poliittiselle tasolle. KOM totesi, että jäsenvaltioilla on kaasumarkkinadirektiivin muutosehdotuksen suhteen eriäviä näkemyksiä ja KOM kunnioittaa neuvoston päätöksiä.

PJ totesi neuvoston ottaneen KOM raportin energiaulkosuhteista tiedoksi.

Itävallan EU-puheenjohtajuuskauden työohjelma

Tuleva puheenjohtajamaa AT kuvasi pj-kautensa prioriteetteja energia-asioissa. AT:n tavoitteena on vahva energiaunioni. Energiajärjestelmän tulee olla turvallinen ja kilpailukykyinen.

AT jatkaa BG:n työtä puhtaan energian paketin parissa ja työskentelee kaikkien aloitteiden kanssa, jotta neuvottelut saadaan päätökseen. AT keskittyy etenkin sähkön sisämarkkinoihin, joihin liittyvissä aloitteissa se haluaa löytää tasapainoisen kompromissin. Sähkömarkkinat tulevat olemaan esillä Linzissä epävirallisessa energianeuvostossa 17.-18.9.2018. AT tavoittelee sähkömarkkinauudistuksessa sopua 19.12. energianeuvostossa Brysselissä.

Lisäksi Linzin ministerikokouksessa esillä tulevat olemaan innovatiiviset energiateknologiat otsikolla ”Charged for Change”. AT tulee painottamaan energiaintensiivisten teollisuudenalojen roolia. Marraskuussa 2018 AT järjestää SET-Plan konferenssin Wienissä. Aiheena on mm. EU:n 2030-tavoitteiden rahoitus. Lisäksi AT visioi Wieniin kansainvälistä ”energiahubia”, joka tulee olemaan agendalla ylijohtajakokouksessa marraskuussa Wienissä.

Suomen edustajat

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen
Taru Savolainen, erityisavustaja, YM
Riku Huttunen, ylijohtaja, TEM
Minna Kivimäki, pysyvän edustajan sijainen, EUE
Sanna Ek, erityisasiantuntija, EUE
Harri Hillamo, erityisasiantuntija, TEM
Katja Tuokko, asiantuntija, TEM
Eeva Hemanus, tiedottaja, EUE

Asiakirjat

8699/18
15090/1/16 REV1
+ ADD 1 REV 1
15120/1/16 REV1
15091/16
+ ADD 1

Liitteet

Viite

Asiasanat	energia, sähkön sisämarkkinat
Hoitaa	**TEM**
Tiedoksi	ALR, EUE, UM, VM, VNK, VTV, YM